

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 281/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. R., zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Havlíkom, Advokátska kancelária, Podzámska 18, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom súdneho exekútora JUDr. Ing. Jozefa Štoreka v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 327/2000 a postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 3072/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. R. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2013 doručená sťažnosť V. R. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom súdneho exekútora JUDr. Ing. Jozefa Štoreka (ďalej len „súdny exekútor“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 327/2000 a postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 3072/2000.

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že na základe poverenia na vykonanie exekúcie vydaného okresným súdom bol súdny exekútor poverený vykonaním exekúcie okrem iných aj voči sťažovateľke ako povinnej v 2. rade. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že po vydaní upovedomenia o začatí exekúcie v roku 2000 sa povinný v 1. rade M. Š. dohodol so súdnym exekútorom, že celú pohľadávku uhradí sám v splátkach. Keďže v ďalšom období sťažovateľke nebola zo strany súdneho exekútora a ani zo strany okresného súdu doručená žiadna ďalšia písomnosť, domnievala sa, že povinný v 1. rade celú pohľadávku aj s príslušenstvom uhradil a exekúcia sa zrejme skončila. Po úmrtí povinného v 1. rade však sťažovateľke bolo doručené upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie a taktiež aj exekučný príkaz z 10. marca 2008, ktorým exekútor zriadil exekučné záložné právo na podiel nehnuteľnosti, vlastníkom ktorého bol povinný v 1. rade. Sťažovateľka následne 18. marca 2008 podala súdnemu exekútorovi návrh, ktorým žiadala o zastavenie exekúcie z dôvodu jej nepriaznivej zdravotnej, ekonomickej a sociálnej situácie.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukázala na viaceré obdobia nečinnosti súdneho exekútora a okresného súdu, v ktorých videla zbytočné priesťahy, pričom v tejto súvislosti v podstatnom uviedla:

«Po dlhom „hluchom“ období dostala uznesenie zo súdu č. k. 16 Er 3072/2000-23 zo dňa 15.2.2013, čiže po ďalších 5 rokoch, kde Okresný súd Nové Zámky rozhodol o zmene exekútora na základe návrhu zo dňa 6.12.2007 (!). Súd dokonca poveril súdneho exekútora, ktorý už nevykonáva úrad súdneho exekútora – M. S. so sídlom...

Nakoľko ostatní povinní v tejto veci boli ručiteľia a hlavný dlžník už nežije, rozhodla sa sťažovateľka, že si vezme spotrebný úver a uhradí sama pohľadávku, ktorá od vtedy zrejme narástla do veľkej výšky. Keď zistila, že súdny exekútor M. S. už svoj úrad nevykonáva, požiadala Okresný súd Nové Zámky o oznámenie, kto ho zastupuje a komu má pohľadávku uhradiť. Nekontaktovala povinného, aby nedošlo opätovne k nejakej chybe a radšej chcela, aby súd svoje rozhodnutie opravil. „Žiadosť o oznámenie údajov“ podala v podateľni Okresného súdu Nové Zámky dňa 3.4.2013. Uviedla v nej aj telefónne číslo, aby veci urýchlila. Veci sa však neurýchlili, dokonca dostala odpoveď na moju žiadosť až

koncom mája, kedy jej Okresný súd Nové Zámky oznámil, že vo veci bude poverená exekútorka A. D., avšak nevedno kedy. Namiesto toho mi Okresný súd Nové Zámky zaslal ďalšie uznesenie, v ktorom rozhodol o zmene oprávneného na WMCC, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2010. Keď sťažovateľka žiadala o nahliadnutie do spisu na informačnom oddelení Okresného súdu Nové Zámky, zamestnankyňa ju arogantne odbila.

Neochotu zo strany súdu sa sťažovateľka rozhodla riešiť podaním sťažnosti u predsedu Okresného súdu Nové Zámky. Sťažnosť podala 23.4.2013. Odpoveď dostala s dátumom 23.5.2013. Teda ešte aj o sťažnosti sa rozhodlo po uplynutí zákonnej lehoty.»

4. Na základe uvedeného sťažovateľka formulovala petit ústavnej sťažnosti takto:

„1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 3072/2000 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Nové Zámky prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 3072/2000 ďalej konal bez zbytočných prieťahov.

3. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom súdneho exekútora J. Š. v exekučnom konaní vedenom pod spis. zn. EX 327/2000 porušené bolo.

4. Súdny exekútor J. Š. nemá právo na náhradu odmeny a trov exekučného konania sp. zn. 16 Er 3072/2000.

5. Ústavný súd SR priznáva V. R. primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000, €, ktoré je jej Okresný súd Nové Zámky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Ústavný súd SR priznáva V. R. primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000, €, ktoré je jej Súdny exekútor J. Š. povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Ústavný súd SR priznáva V. R. náhradu trov právneho zastúpenia v sume 260,32 €, ktorú je povinný vyplatiť mu Okresný súd Nové Zámky v sume 130,16 € a súdny exekútor J. Š. v sume 130,16 € do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu P. H..“

5. Výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodnila predovšetkým tým, že medzičasom jej dlh výrazne narástol na príslušenstve a vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav ju existenčne ohrozuje, pričom priznanie primeraného zadosťučinenia by mohlo aspoň čiastočne zvrátiť tento stav.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľka nevyčerpala opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov.

11. Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľke označenému základnému právu, je sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Ústavný súd k tomu dodáva, že v zmysle ustálenej judikatúry sa podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľka poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (podobne II. ÚS 101/06, I. ÚS 305/2012, I. ÚS 405/2012).

12. Z príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podľa zákona o súdoch podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy 23. apríla 2013. Na podanú sťažnosť odpovedal predseda okresného súdu prípisom z 23. mája 2013, v ktorom okrem iného konštatoval, že sťažnosť považuje za čiastočne opodstatnenú.

13. Vzhľadom na to, že predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 29. júla 2013, t. j. po uplynutí rádovo len jedného mesiaca od doručenia prípisu predsedu okresného súdu z 23. mája 2013, ústavný súd posudzuje podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľky iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať. Okresnému súdu nebola

bezprostredne po doručení odpovede predsedu okresného súdu na sťažnosť proti priet'ahom poskytnutá primeraná lehota na prijatie účinných opatrení proti zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že sťažovateľka sa mylne domnieva, že „*Vyjadrenie predsedu OS Nové Zámky k tejto sťažnosti jej bolo zaslané dňa 29.5.2013, ktorý termín predstavuje zároveň rozhodujúci termín pre plynutie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle ust. §-u 53 ods.3 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu a konania*“. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, nie porušenie svojich základných práv rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci, ku ktorým sa viaže dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (takým rozhodnutím nie je vyjadrenie predsedu súdu k podanej sťažnosti na priet'ahy podľa zákona o súdoch).

14. V okolnostiach danej veci ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola ústavnému súdu podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon účinne poskytuje sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd, bolo bezúspešné a neprinieslo ňou sledovaný cieľ. Až eventuálna pokračujúca nečinnosť okresného súdu by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, čo ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť, a preto sťažnosť odmietol pre neprípustnosť. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na jednu zo základných zásad práva, ktorou je „*vigilantibus iuris*“, teda bdelym patrí právo alebo nech si každý stráži svoje práva vrátane označeného základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy.

15. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre neprípustnosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľke nebráni, aby v prípade, ak by okresný súd, prípadne súdny exekútor v ďalšom priebehu konania nepostupoval efektívne a plynulo, podala v tej istej veci opätovne sťažnosť ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014